

JAN KLECANDA:

Páter Vojtěch.

VESNICKÝ ROMÁN.

"Zdráv, velebníčku a už mládkuju!"

"A jak se daří mým stromkům? A což březinám? Nezanedbal jsi mi je?"

"Potěšíte se, až všecko uhlídáte —"

"Dobře, dobře! Jsi hodný hoch, že jsi v díle započatém celá tři léta vytrval. Za to, co kdy bude od kněze potřebovat, vždycky ti zdarma posloužím, jen s posledními věcmi člověka mi nechod! — Dojdeme domů pěšky, libo-li ti, otcě," obrátil se kněz k starému. "Nejsem unaven a rád se při chůzi trochu rozhlednu po naší milé dědině. Viděl jsem velký, krásný kus božského světa, i tam dole, kde říkají malíři, že je obloha krásnější a modřejší než u nás, ale nikde jsem necítil tak hlubokou radost z přírody, jako teď při pohledu na ty krásné luhy a zelené stráně naší milé domoviny."

"Dobře tak, dobře, Vojtěče! Rozumím ti! Po tom srdce sálá, kde kolébka stála. Však ty zelené stráně, co dnes vidíš, je to kus tvé vlastní práce. Ta nám tebe stále na mysl přivozovala. Nikdo tě na vsi nezapomněl!"

"Pantáto? Pojedu napřed?" optal se mládek, jenž zase již seděl na voze.

"Pojed!" kynul mlynář.

"A namluvím jim, že jste šli jinou stranou! To bude poplach," zasmál se mládek a práskl do koní.

"Opovaž se! Máš ještě u Petra vrub," volal za ním mlynář; pak obrátiv se k synovi, vysvětloval: "Nedali si bránit! Na křížkách tě čeká všecko sousedstvo."

"Kdo to prozradil, že přijedu?" s úsměvem a ne nemile překvapen ptal se pater.

"Abych řekl pravdu, ani nevím, kdo dřív. Však jsme tím jen udělali radost dobrým lidem. Jako na svého se na té všichni těší!"

"Vždyť i já se těším na ten náš dobrý, přece jen nezkažený lid!" řekl Vojtěch vřele. "Věřte mi, viděl jsem ve světě tolik mravní bídy a spustlosti, že jsem často na domov vzpomínal a v myšlenkách porovnával. Okřeji tu zase mezi vámi. Jsem sice zdráv, ale přece mi tam venku ve světě něco scházelo, po čem touha mne domů pudila."

"A zůstaneš tady dlouho?" radostně se ptal mlynář.

"Až do začátku školního roku! Kaplanovat nebudu; budu katechetou — to mi můj příznivec vymohl. A myslím, že to bude pro mne lépe!"

"Tak, tak," přichvaňoval mlynář. "S malými stromky má zahradník vždy spíš víc radosti. A profesorem tedy budeš?"

"Budu. — A což, otcě," počal náhle o jiném. "O Karlovi po žádné zprávy?"

"Ani slechu," zachmuřil se starý. "Země se nad ním slehla. O plakali jsme ho a poručili i Bohu. Snad je tak lépe. Dobrého bychom se byli sotva dočkali."

Trudnou touto vzpomínkou oba se roztesknili a kráčeli chvíli mlčky podle sebe. Až když náhle vybořili z hlubokého úvozu do roviny, kde se říkalo "na křížkách", uvítalo je radostné volání. Šibal mládek vyděsil sice sousedy, ale když se chvatně chtěli vracet vši, pověděl jim pravdu a prásknuv do koní, ujel kus cesty dále.

Nyní stáli tu sousedé pěkně se

řaděni po obou stranách vozové cesty, jak je byl sestavil stárek, jenž si dnes osoboval zvláštní právo. Na stráni nad nimi kupila se vesnická mládež a mezi ní Tonda s červenou zástěrou, uvázanou na holi. Hoši provolávali slávu do ochraptění. Tonda točil svým praporem jako větrným kolem, ale — Mařánkova "atalerie" se nezývala. Však na ni teď kromě dětí také nikdo jiný nepomyslel! Jakmile se oba Dvorečtí na vozové cestě ukázali, ta tam byla všecka kázeň, zapomenuty všechny uvítací řeči a všichni s radostným jásotem hnali se vstříe vzájemnému hosti.

Páter Vojtěch rázem byl obklopen sousedy, mladí staří hrnuli se k němu, a kdo ho nemohl obejmout neb políbit, hleděl aspoň ruky jeho dotknouti se svými rty. Však to byla ručka svěcená a pater Vojtěch — zdálo se jim, že skutečně má trochu svatě záře kolem hlavy.

Mladý kněz, rozradostněn upřímnými těmi projevy lásky, objímal, tiskl a líbal, kde koho mohl uchvátit, ale ruce zle bránil.

"A teď lidičky, polevte, ať nám velebníčka neumačkáte," rozhodně se chopil slova stárek Petr. "Vítáme vás, velebný pane, na domovské půdě. Měl to říci tuhle představený jako hlava obce, ale když ten pro radost ztratil řeč, tak to přijmete ode mne!"

"Děkuji vám Petře, děkuji! A vám všem přátelé! Pozdrav vám přináším ze svatých míst a požehnání."

"Požehnání — ze Svaté země," jásali venkované a nahoře na stráni. Tonda nahlížeje, že teď je zase vhodná chvíle, div si ruce "signálem" nevyvrátil, leč marně.

"Sedneme, velebníčku, však jste asi unaven," pobízel stárek, když došli k vozu, kde mládek držel bujně koně.

Páter Vojtěch nyní rád vyzvání tomu vyhověl, aby zkrátil vítání a učinil přítrž otázkám, jež se všech stran na něho se hrnuly. Mlynář posadil se vedle něho a mládek již chtěl vyskočit na kozlík. Leč v tom počil za ušima pádnou ruku stárkovu, až kus od vozu odletěl. Stárek potom vítězoslavně zasedl na kozlíku, chopil se opratí a biče — a už jel. Mládek, aby svou hanbu trochu zakryl, skočil do zadu za vůz, jako lokaj a rozhodiv ruce, provolával slávu.

Vesničané nakupili se kolem vozu, kde kdo mohl, zachytil se a tak pomalu za radostného jásotu valili se ku vsi.

Zatím mládež s větrem o závod a s Tondou v čele hnala se po stráněch nahodu do kopek, kde stál či vlastně ležel Mařánek se svou dělostřelbou.

"Vždyť já to věděl, že spí!" hulačil Tonda už z dálky. "Mařánku, Mařánku, střílejte přece! Vy jste kanonýr, vy! Vidíte, nie beže mne nesvedete!"

"Pro pána krále," probíral se starý voják ze spaní. "Proč jsi nedal signál?"

"Ruce jsem si vyvrátil — Pusťte, já to za vás —"

"Jedeš —"

"A spal jste!"

"Cože, já? Starý kanonýr a spát, když stojí u baterie? Mám dnes včelí mhu, neviděl jsem. A křičet jsem neslyšel — kdepak, já — starý kanonýr," zvatlal, marně se snaže nezapáleným doutníkem rozdáti prach na pánvičku.

"Vždyť vám to nehoří! Pusťte, já to sám —"

"Jedeš, nekáranče! Hned ti dám dva pohlavky." A než dořekl, měl Tonda tři v týle a na ty dva slíbené nečekal. Ale také Mařánek ztratil rovnováhu, natáhl se a kutálel se s vršku. A než se nahoru zase vydrápal, Toník zapáliv doutník — sirky měl vždycky v kapse — přiložil a tichou krajinou haukla rána po ráně, až se chalupy v základech otrásaly. Zdola z vesničky zazněl radostný jásot. Průvod stanul právě před mlýnem.

Mlynářka již asi po třetí každý prášek, kde jaký byl i nebyl, hlavou dolů obrátila, když na cestě ke mlýnu vedoucí ozvalo se drnění vozu a hluk lidu. Současně zaduněly na kopei nad mlýnem rány hmoždíře. Patrně tedy přijížděli.

Panímáma odhodila chvatně lavíčník do kouta, kde ho nebylo vidět, přitáhla si šátek do čela a spěchala před stavení, aby svého nevlastního syna při prvním jeho vstoupení pod otcovskou střechu již na práhu uvítala. Srdce jí hlasitě bušilo, divné myšlenky zarojily se hlavou, když se rozpomněla, že ten, jehož dnes vítá jako syna, druhdy před lety býval její soudruh, její obráncem před ostatními dětmi, ba že v dětské mysli své přecasto jím se obírala a zcela jinak, jinak na něho myslívala, než nyní.

Leč nebylo času k dlouhým úvahám. Na poslední zatáčce cesty k mlýnu objevil se vůz, obklopený davem rozjařeného lidu.

Stárek Petr, spatřiv panímámu ve vratech, práskl do koní, aby přece dojel před mlýn, jak se sluší a patří a koně dali se do trysku, zanechavše celou dvoreckou obec daleko za sebou. Když dojížděli k mlýnu, pater Vojtěch, pochopiv ovšem, kdo to asi ve vratech stojí, smekl klobouk a sotva že stárek koně zarazil, seskočil z vozu.

Mlynářka, jež v tom okamžiku nemyslela již na nic jiného, než že to syn jejího muže a sluha Páně, pokročila mu radostně vstříe. Také mladý muž zcela nenuceně, s onou kněžím naučenou blahosklonnou laskavostí vztahoval k ní obě ruce na pozdravení, leč když zraky jejich poprvé se setkaly, počtil náhle, jak mu celým tělem projelo horko a hned zas lehké zamrazení.

"Vítáme vás, velebníčku, ze Svaté země," pozdravila ho mlynářka, srdečně tisknouce jeho pravici oběma rukama. "Těšili jsme se na vás všichni. Přinášíte radost a požehnání do našeho domu."

"Požehnání boží spočívá již na tomto domě," odvětil Vojtěch vřele a chopil se nyní i on oběma rukama rukou své nevlastní matky. Stáli tak okamžik mlčky proti sobě, oba trochu v rozpáčení. Mlynářka, vidouc před sebou kněze, cítila jaksi povinnost políbiti jeho ruku. Bylo tak přece zvykem. Vždyť ve svém kraji, kde většina seiských synků, jdoucích na studii, obracela se ku kněžství, vídala nejednou, že otec i matka synu knězi políbila ruce. Leč ona toho dnes nedovedla. A také Vojtěchovi se zdálo, že by se slušelo, aby své matec, ženě svého otec, vzdal obvyklým způsobem poetu, však ani on nedovedl se nachýliti k její ruce.

Trvalo však jen okamžik, než přemohl své rozpaky i divné jakéjsi pohnutí svého srdce.

"Poznal jsem na otcí, že spokojenost a štěstí bytuje pod jeho krovem," řekl klidným, však srdce jimajícím hlasem. "Děkuji vám, matko, syn za otec, že stáří jeho v mladost obračíte!"

Mlynářka do temna se zarděla při těchto slovech a sklopila rozpačité oči.

"Dělám jen, co mou povinností, velebníčku," odvětila mluveně dojata. "Pantáta ujal se mne, chudého a opuštěného děvčete a udělal mne zde paní. A tolik mi prokázal poctivosti a lásky, že za celý život mu to oplatit nedovedu."

"Nu mlé, Frantino, mlé!" ozval se nyní mlynář radostně, přistoupiv k oběma. "Dosud nás ani nenapadlo účty klásti a počítat, kdo víc a kdo méně dluhuje. A dá pán Bůh, že tak i zůstane a nikdo druhému nebude mět co vyčítat."

Zatím došli i sousedé. Mladší skupili se v půl kruhu, starší přistupovali blíže, aby ještě jednou potiskli si ruce s oběma Dvorečtými a s hospodyní.

"Nu, půjdeme domů, aby si Vojtišek po cestě odpočinul," vybídl mlynář. "A vy sousedé, zajděte k nám! Popijte s námi sklenku vína!"

"I toť by bylo, toť by bylo!" ozval se představený, mající tisíce chuti přijati pozvání.

"Velká čest pro nás, mlynáři," ozval se druhý soused. "Ale dnes první den, budete rádi, když pobudete sami mezi sebou. Rodina je rodina!"

"Tak tedy zítra," ochotně na to přistoupil mlynář. —

"No, kdybyste na chvíli zaskočili do hospody — rádi bychom velebníčka mezi sebou povítali!"

"Přijďme, přijďme," sliboval ochotně pater Vojtěch. "Však se budeme teď častěji vídat a o svých cestách ledaes vám vypovím!"

(Pokračování.)

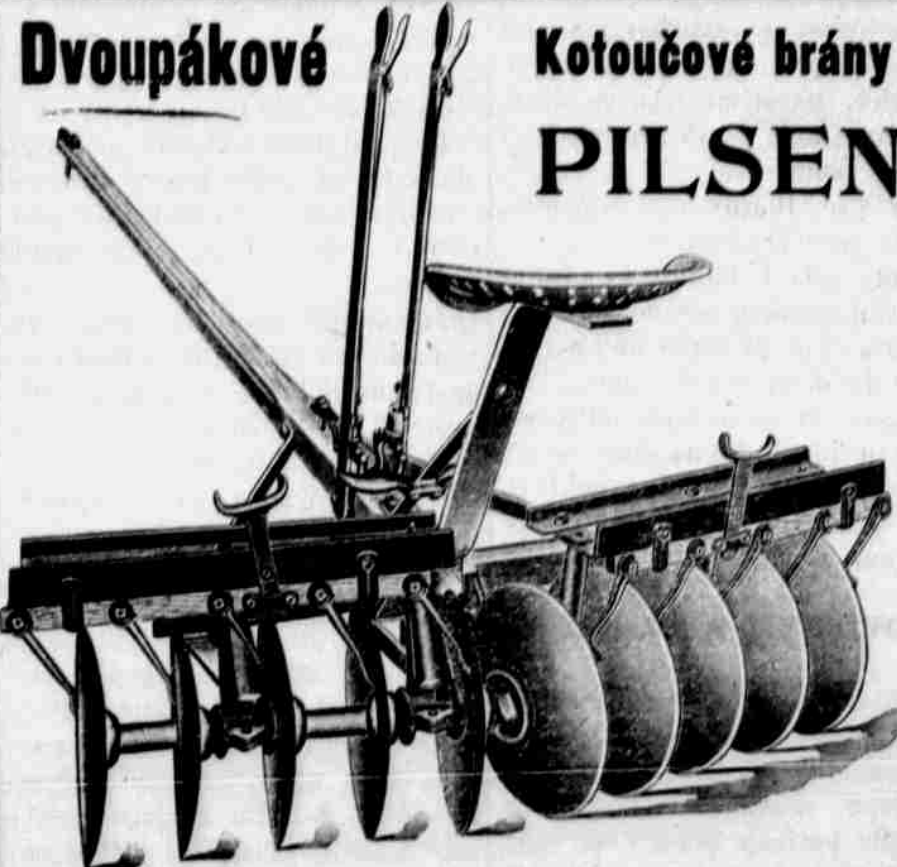
Z dobrého
semene,
dobrá
sklizeň.

Česko je semena nej
lepší, ale ceny mírné
a při kolnou široku
užito semena naše.
Všecky obrázkový čes-
ký katalog, kdo po-
přádný jsou semena
travní, jetelů, voleč-
ky, brambory, obilí
k seti, krmná řepa,
korná, víšev, zelení-
ny, květiny, léčivé
byliny, rže, stromky
české kory atd., po-
šleme úplně zdarma
každému. Je třeba
pouze napsat na po-
štovní lístek: Pošlete
mi Va český ceník,
oznámkou jsou šesti
v "Pokroku Západu"
a pošlete na adresu:

De GIORGI BROTHERS,
81 Dearborn Ave. CHICAGO ILL.

V. ÁC. ŠONKA

vlastní nejlépe
zásobený, útulný
HOSTINEC
na sev.-vých. rohu 11.
a Harney ul. v Omaze.
Na ruce stále čerstvý Schlitzův
mok, znamenité likéry všeho dru-
hu a nejlepší doutníky.
Teplý zákusek v každou chvíli.
Tel. Douglas 4259. 39tf

Tyto brány jsou nejlepší v trhu; nový druh jeho patentovaného oce-
lového rámu může se kdy třeba zatížit. Oxy kotoučové otáčejí se v
silných ložkách, jež jsou uspořádány tak, že se čepy mohou snadno ole-
jovat se shora. Ložiska jsou chráněna před hlinou a rychlým opotře-
bováním. Narázníky mezi oběma skupinami kotoučů zabráňují páčení
na strany, čímž se ulehčuje chod těchto bran. Každá skupina kotou-
čů má svoji nakládací páku, takže se může dle potřeby naklonit jedna
strana více než druhá, což má velkou důležitost při fezení půdy na
stráněch. Páky oskrabovačů, přiléhajících na kotouče od středu až po
okraj, řídí se nohama.

Brány "Pilsen" prodáváme v ceně od \$16.00 do \$23.50 a posíláme
je přímo z továrny.
Koupíte-li hospodářské stroje u nás, ušetříte od 20ti do 40ti procent,
protože Vám ušetříme co na vás vydělá agent, a to co firmy stroje
prodávající platí za nájem ze skladů. PÍŠTE SI PRO PODROBNOSTI
A PRO NÁŠ VELKÝ KATALOG, jež vám pošleme ZDARMA. Učítate
tak ještě dnes!

U. S. MAIL ORDER HOUSE,
Marshall Boul. and 21st. St., Chicago, Ill.

Nejdůležitější činnice ve zdravé krajině v Texas!
LACINO PRODÁVÁ NA 12 LET SPLÁTKY
ROSENBERG IMMIGRATION CO.,
ROSENBERG, TEXAS.